

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Dela Solidaritatea: Circulară. — Problema care revine. — Adunarea generală a băncii „Albina”, Sibiu. — Adunarea profesională a băncilor din țară și acțiunea lor pentru salvarea creditului. — Situația. — *Cronica*: Dividendul Băncii Naționale a României. Acordul cu Geneva a Băncii Naționale. Reclamația împotriva băncii „Leul” lași.

Dela „Solidaritatea”.

Circulară.

Rugăm onor. instituții membre să binevoiască a ne trimite în decurs de cel mult 3 zile: *)

1. Bilanțul per 31 Dec. 1932;
2. Suma tuturor depunerilor per 31 Decembrie 1932;
3. Suma dep. țărănești, ale instituțiilor culturale, fundațiuni, autorități publice, etc. per. 31 Dec. 1932.
4. Procentul depunerilor cuprinse la punctul 3. față de suma totală a depozitelor;
5. Suma reescontului la Banca Națională a României per 31 Decembrie 1932;

Acele instituțiuni, cari nu ne-au trimis încă datele privitoare la sumele donate în decursul anilor pentru scopuri naționale și filantropice, rugăm să ne trimită imediat aceste date, specificând sumele acordate în Coroane și sumele donate în Lei.

Sibiu, 1 Aprilie 1933.

Biroul „Solidarității”.

*) Am fixat acest termen scurt, deoarece datele ne trebuiesc în vederea excepțiunilor ce vom avea de ridicat în legătură cu noul proiect de conversiune, care se va vota încă în actuala sesiune parlamentară.

Problema care revine.

Chestiunea care atârână ca o sabie a lui Damocles pe capul guvernelor, anume aceea a conversiunii datoriilor s'a repus pe tapetul actualității. Este mersul implacabil al vremii, care nu iartă nimănui, ci rulează independent de voința cuiva și mai cu seamă, independent de voința politicianismului. Desfășurarea aceasta a ghemului vremii aduce la actualitate termene amânate, propuneri uitate și probleme rezolvate. Așa ne-am pomenit iarăși cu problema *conversiunii*, renăscută din însăși cenușa ei. Se verifică încă odată adevărul că problema unui organism în plină viață nu poate fi strangulată, mai cu seamă când ea este de importanța mare a celei în discuție.

Amânarea ce s'a dat astă toamnă acestei chestiuni, ușurase oarecum guvernul. Se credea că în acest interval problema se va rezolva dela sine, sau până la trecerea termenului va cădea în desuetudine. Aceasta este o primă supoziție care se desprinde fugar examinând rezultatul obținut. Dar o versiune mai fondată i se opune și confirmă totuși o preocupare în această direcție: în intervalul de șase luni guvernul a lucrat printr'o comisiune la un nou proiect de lege. Principiile proiectului au fost stabilite sub supraveghierea și cu concursul unui Consilier dela Casație, tocmai pentruca acesta să nu fie înzadar întocmit. Căci se știe că oricum s'ar fi întocmit această lege, ea trebuia să res-

pecte pactul nostru fundamental, condiție fără de care devine inoperantă.

N'a fost dat însă noul text oficial publicității și a și reușit să răscolească nemulțămirea ambelor tabere față în față: debitori și creditori. Într'adevăr primii se vedeau nesatisfăcuți în așteptările lor, iar ultimii s'au pomenit cu creanțele date în seama unor tribulații, cari plecau dela propunerea debitorului și treceau prin discuțiunea și arbitrajul comisiunilor instituite de proiectul de lege menționat.

Se pare că în problema care ne preocupă, guvernele calcă permanent cu stângul. Numai astfel ne putem explica de ce deși cuprinse fiind de atâta pasiune pentru asigurarea ordinii interne, încât când a fost nevoie cel actual nu s'a dat înapoi nici dela cel mai opresiv mijloc care este starea de asediu, în acest domeniu lasă câmp liber tuturor discuțiilor necompetente și propunerilor anarhice. Explicația fenomenului este totuși ușor de găsit. În cadrul problemei datoritiilor se bat cap în cap două principii, între cari concilianța drumului de mijloc nu există și anume: principiul respectării contractului încheiat înăuntrul unei ordine juridice garantate de legi și popularitatea politică, element cărui adesea primul trebuie să cedeze pentruca popularitatea să se mențină nestângentă.

La primul principiu statul n'a renunțat până acum. Ici-colo unde unele legiuiri au deviat, ele au fost de natură mai mult formală și nu materială. Unde materialitatea legii a fost într'adevăr simțită, factorii lezați au reacționat și neconstituționalitatea a fost dovedită. În orice caz, orice prevedere cuprinsă în legi cari cădeau în această categorie, nu era adusă cu bună știință. Chiar și în problema care ne preocupă s'a spus de multe ori, că nu se urmărește vre-o neconstituționalitate. Dacă nu ne înșelăm însuși dl Ministru al Agriculturii explica odată rostul conversiunii la Brașov și accentua, că nu se poate niciodată presupune că legea respectivă ar putea să conțină vre-un articol provocator la activul băncilor ardeleni a căror utilitate o remarcă în deosebi.

Dar nu numai că Constituția apără proprietatea de orice fel (mobiliară sau

imobiliară), dar renunțând la principiul ei, care se rezumă în această materie la intangibilitatea creanțelor, întregul nostru organism de credit se năruie și se destramă. În această situație capitaluri adunate cu trudă și cu muncă grea, economii strânse cu sacrificii materiale și morale, ar fi într'un moment dat spulberate. Și evident odată cu această tragică și impresionantă eventualitate se pune chestiunea dacă este mai bine să se distrugă activul unei societăți cu ajutorul cărui această societate poate produce noi bunuri și se poate desvolta spiritualicește, sau este mai bine să se caute lichidarea pasivului în condițiuni oricât de oneroase pentru el. A adopta prima alternativă însemnează a ne situa într'o postură asemănătoare cu a lui Nero, care a aprins Roma pentruca să-și reprezinte arderea Troiei, sau însemnează a ne potrivi mentalității bolșevice care-și închipue că distruge sufletul omenesc prin dărâmarea bisericilor și caselor de rugăciune. În fond această alternativă ar echivala cu arderea pomului roditor, pentrucă l-au cuprins omizile.

Din contră a doua alternativă a lichidării pasivului pe orice cale, oricât de oneroasă pentru el, însemnează drumul spre o soluție naturală, spre descătușarea puterilor active de câmpul parazitar al tenebrelor pasivului. Ea este justificată și din alte motive tot așa de concludente. Într'un articol al nostru publicat în coloanele acestei reviste și intitulat: „Abuzul de credit“, ne-am ocupat de origina crizei economice, care derivă dintr'un abuz extraordinar de credit exercitat în toate părțile pământului. Aceeași idee a dezvoltat-o dl Gh. Ionescu-Sisești, fost Ministru de agricultură în guvernul Iorga-Argetoianu în ziarul „Curentul“ cu data de 20 Martie a. c. În articolul cu titlul: „Origina datoritiilor fărănești“, d-sa concludă de asemenea că abuzul de credit s'a practicat și la noi pe o scară întinsă, conștând pe bunele prețuri ale produselor agricole, cari se obțineau pe piață până în preajma anului 1929. Cu credința că datoritiile se vor plăti din profit, agricultorul a tot acaparat la pământ, pentruca să devină tot mai bogat. Cuprins de această furie n'a plătit nici ratele la timp, încât când a izbucnit criza

se găsea dator cu însuși valoarea pământului, iar acesta era grevat împreună cu inventar cu tot.

O altă categorie de debitori s'a îndatorat în scopuri consumatoare. Se poate și astăzi evoca luxul marelui proprietar de pe vremuri, care era deputat în București și-și ținea familia în Elveția și Franța pentru a o sustrage *inculturii românești*. În consecință nici un argument nu pledează în favoarea debitorilor. Oricum am întoarce fețele problemei ea se prezintă mereu sub același aspect clasic: o parte care a strâns prin sacrificii și privațiuni și alta care a împrumutat închipuindu-și că în acest fel își mărește averea sau poate să facă lux, în afară de puterile sale închinat muncii productive.

Așa stând lucrurile se pune însă întrebarea: mai are rost vre-o intervenție a legiuitorului în această materie? Răspunsul este foarte ușor de dat: sigur că da. În materie de recuperare a creanței mărită față de 1929—1930 prin valoarea achiziționată de ban prin efectul stabilizării, creditorii pot și ei proceda neomenos, pot adică să scoată în vânzare patrimoniul debitorului și să-l vândă pe prețuri de nimica mănași numai de interesul egoist de a intra cât mai curând în posesia capitalului împrumutat. În asemenea cazuri legea are chemarea să intervină, pentru că o asemenea lichidare a împrumuturilor ar aduce pericolul unei oferte mari din pământ, care s'ar traduce prin scăderea prețului acestuia și încăperea lui pe mâinile speculanților. Tot acest fenomen ar avea apoi desavantajul de a deplasa proprietatea rurală din posesiunea țărănească și ar lăsa-o să încapă în mâini străine, ceea ce ar avea de urmare o complectă înstrăinare a avutului nostru național și așa destul de rău situat în unele provincii ale țării. În fine legea ar putea comprima la maximum dobânzile cele mult hulite, așa ca ratele de plată să se reducă la o mărime compatibilă cu împrejurările.

Natural scopul legii ar putea fi amplificat pe aceste baze. Îndrăznim însă să spunem că nu multe ar fi instituțiunile de credit, cari să cadă în contravenție cu prevederile unei asemenea legi. În

interesul creditorului nu este nimicirea debitorului, ci ajutarea lui prin toate mijloacele să trăiască, să producă și să-și recapete integral sumele împrumutate. Numai cazuri de tot anormale, cum ar fi convingerea nestrămutată a creditorului că întârzierea lichidării rapide și pe orice cale a creanței l-ar aduce în mai mare încercătură de bani pe însuși debitorul, sau că nu mai există nici o punte de salvare, numai în astfel de cazuri ar putea să se producă o formă de abuz din partea creditorului. Dar asemenea cazuri le consfințește și ultimul proiect de lege întocmit în această materie și care admite abandonul. Acest termen este egal cu lepădarea debitorului de proprietățile și de avutul său de bună voie, atunci când el însuși își face convingerea că nu se mai poate reface și trecerea acestui avut al său în patrimoniul creditorului. Cum asemenea cazuri nu vor fi rare, ne închipuim că numai pe această cale masa creditorilor va suferi un deficit foarte important.

Dela acest fel de a legifera, numai o singură scăpare mai este în materie de reglementare a conversiunii și anume: finanțarea ei. În multiplele comisiuni cari caută și mai numeroasele soluțiuni s'a ventilat și această idee. Ea nu este nouă căci o adoptase la un moment dat și dl Argetoianu. Nouă este numai modalitatea de finanțare, căci de unde D-sa o soluționa prin noi impozite, actuala soluție recurge la încetarea plății cuponului în scopul finanțării conversiunii. Evident, modalitatea aceasta este cam îndrăzneală. Nu este însă de disprețuit și nici amorală. Nu este de disprețuit pentru că în acest caz sursa de finanțare ar fi asigurată și nu este amorală deoarece străinătatea însuși trebuie să se convingă că pentru a ne putea plăti datoriile externe cu punctualitatea cu care am dat dovadă în ultimul timp, este necesar să ne asănăm tocmai în scopul unei producțiuni amplificate, datoriile interne. De bine de rău am plătit și până acum cu sacrificii interne neînchipuite. Dar dacă nu vom mai putea plăti, înseamnă o economie generală distrusă și o imposibilitate de plată completă. În această situațiune sumbră nimeni nu ar avea ceva de câștigat și capitaliștii împrumutători externi, cu atât mai puțin.

În aceste cadre, problema se pretează la soluțiuni. Și ea trebuie soluționată cât mai urgent pentru că metoda amânărilor nu s'a dovedit priincioasă, iar reducerea creanțelor oricât ar vrea politicianismul să-și bazeze pe ea o nouă popularitate, nu mai este posibilă. Este în interesul țării să se treacă la soluțiuni tranșate. În felul în care funcționează astăzi viața economică, nu se mai poate continua. A trece la măsuri decisive este egal a decreta îmbunătățirea noastră economică și financiară. În plus se pune capăt agitației spiritelor, care dăinuiește de atâta vreme, împărțind fără rost în două tabere societatea românească.

Continuând în această situație nedefinită primejduim însăși existența materială și spirituală a statului. De un an și jumătate creditul a încetat să mai funcționeze, tezaurizarea a luat forme acute, circulația produselor a intrat într'un ritm înșepănit, transacțiunile se fac numai pe bani gata, iar din toate acestea producția stânjenește și nu mai poate continua, deși mijloacele totale de plată au crescut ca urmare a tezaurizării cu cea 50% la 1 Ian. 1933, față de 1 Iunie 1931. Natural că din lipsa creditului oficial va lua naștere iarăși cămătăria și astfel prin amânări, problema se va complica la un moment dat fără puțința de a o mai putea scoate la liman. Nu rămâne deci factorilor competenți altceva de făcut, decât să treacă la fapte. Iar din moment ce reducerea creanțelor nu se poate adopta și nu este echitabilă, precum credem că am dovedit în cele de mai sus, numai un gest de interes de stat și de nobleță morală este suficient să se producă, pentru că țara să fie repusă pe picioarele sale de normală funcționare. Oare să fi pătruns așa de departe demagogia lăbărțată a d-lui Argetoianu încât debarasarea guvernului de această noțiune să fie imposibilă, când printr'o asemenea renunțare se salvează țara? Aproape nu ne vine să credem. Căci în cele mai grele timpuri pentru țară, patriotismul și noblețea de suflet a guvernelor, a fost salvarea ei.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Adunarea generală a băncii „Albina“, Sibiu.

Joi, la 30 Martie a. c. și-a ținut banca „Albina“, Sibiu a 60-a adunare generală ordinară, sub prezidiul dlui Dr. Ilie Beu, președintele Consiliului de administrație al băncii.

În comparație cu alți ani, acționarii „Albinei“ au manifestat, de astădată, mai puțin interes față de adunarea generală, o consecință și aceasta a situației grele creată băncilor prin nesocotitele legi distructive a creditului aduse de guvernele ultimilor doi ani.

Numărul acționarilor, participanți cu drept de vot, a fost de 42 și au fost depozitate de către 560 acționari, 98.776 acțiuni, reprezentând 5881 voturi. Din aceste acțiuni au fost reprezentate în adunarea generală 72.393 acțiuni cu 3258 voturi.

Adunarea generală a decurs în cea mai perfectă ordine, primite fiind în unanimitate toate propunerile prezentate de Consiliul de administrație.

Înainte de a se intra în dezbaterile ordinii de zi, s'a prezentat adunării generale, de către președinte, o adresă, primită prin poștă, de la un mic grup de acționari, din Brașov, în care s'au formulat mai multe obiecțiuni asupra convocării adunării generale și a compunerii bilanțului.

După deslușirile și informațiile date de președinte asupra fiecărui punct din adresă, adunarea generală luând act, de cele comunicate, a hotărât cu unanimitatea acționarilor prezenți, intrarea în ordinea de zi a adunării generale.

Urmând aceasta, adunarea generală

1. a aprobat bilanțul încheiat la 31 Dec. 1932 cu active totale de Lei 1,428 373,753, cu un venit brut de Lei 106.823,611 și cu un beneficiu net de Lei 6,158,429 și a dat descărcare Consiliului de administrație și Comitetului de cenzori pentru gestiunea lor pe anul expirat.

2. a primit propunerea Consiliului de administrație ca beneficiul net reportat din anul 1931 în sumă de Lei 2.975,000 să fie iarăși reportat în contul beneficiului pe anul 1933, aprobând totodată și trecerea beneficiului net al anului 1932 de Lei 3.183,429 la Rezerve pentru creanțe dubioase.

3. a fixat prețul jetoanelor pentru anul 1933 cu Lei 200 de ședință.

4. a reales cu unanimitatea voturilor exprimate pe dnii Dr. Ilie Beu și Dr. Nic. Comșa, ca membri ai Consiliului de administrație, pe un nou period de 6 ani.

Cu acestea adunarea generală, care a decurs în liniște și în semnul buneînțelegeri, s'a terminat.

*

Din darea de seamă prezentată adunării generale de Consiliul de administrație spicuiim următoarele date:

Ca urmare a reducerilor de personal și a economiilor impuse de împrejurări, numărul funcționarilor definitivii a scăzut în cursul anilor 1931 și 1932 cu 12 și al personalului auxiliar cu 30, iar până la 1 Iulie a. c. urmează să părăsească serviciul succesiv alți 13 angajați.

Reducerea retribuițiilor personalului este remarcabilă în ultimii 3 ani. Au scăzut retribuițiile în 1931 cu Lei 3.674.000, față de anul 1930 și în anul 1932 cu Lei 4.912.000, față de 1931. În a. c. 1933 ele se vor mai reduce cel puțin cu încă Lei 4.560.000.

În cursul anilor 1931—1932 numărul personalului aflat în serviciul „Albinei“ a scăzut de la 220 la 178, adică cu 19%, iar retribuițiile funcționarilor s'au redus cu 28% cu rotund Lei 8¹/₂ milioane. Dacă se consideră și tantumele personalului reduse de tot în 1930—1931 reducerea la retribuițiile personalului este de 37%.

În a. c. aceste retribuiții se vor reduce la rotund Lei 17.800.000.

Reducerea totală a retribuițiilor este de 53%.

Revirimentul total al Cassei a fost în 1932 de Lei 9.186 milioane (în 1931 Lei 16 miliarde) iar revirimentul general de Lei 15.412 mil. față de Lei 23 miliarde în 1931.

Adunarea profesională a băncilor din țară și acțiunea lor pentru salvarea creditului.

Duminecă dimineața, în 19 Martie a. c., a avut loc adunarea profesională a băncilor din țară, B. N. R., în sala adunărilor, din Palatul Băncii de Scont a României.

Adunarea s'a întrunit sub prezența d-lui Grigore Coandă, fiind secondat de d-nii Iancu Dumitrescu-Bârlad și Al. Săvulescu, vice-prezidenți și de dl Virgil Petrescu, secretarul general al asociației.

La adunare au participat o mare parte din instituțiile de credit din întreaga țară.

Înainte de deschiderea adunării, biroul a verificat toate delegațiile institutelor participante.

Dl Grigore Coandă, președintele adunării, după ce deschide ședința, face o mică incursiune

asupra rolului instituțiilor noastre bancare, relevând faptul că agricultura, comerțul și industria, cu alte cuvinte toate ramurile noastre producătoare, au înflorit și au prosperat, grație, numai și numai, instituțiilor bancare; iar instituțiile au putut rezista datorită faptului că între ele era o perfectă comunitate de vederi.

D-sa constată că astăzi, când toată activitatea noastră economică, financiară, etc., stagnează această comunitate de vederi s'a fărâmițat, iar Statul și Banca Națională nu mai acordă atenția pe care băncile mijlocii și mici o merită cu prisosință. Apărând cu toate eforturile instituțiile noastre, apărăm în același timp interesele întregii noastre vieți economice.

Legile de protecție a debitorilor, au creat grava stare de spirit în fiecare debitor, de a nu plăti nimic, chiar atunci când el ar fi putut să tească. Statul este dator să vină în ajutorul instituțiilor bancare, cari și-au făcut datoria și și-au arătat roadele îmbucurătoare pentru economia noastră. Nu se cere nici Statului să reinvieze pe cei morți, dar credem că este de datoria lui să salveze instituțiile și organisme viabile.

După dl Grigore Coandă, vorbește dl Topciu. Basarabia, care spune printre altele, că este de datoria băncilor și a creditorilor în genere, să dea tot sprijinul aceluia, cari susțin ideea apărării creditului.

După d-sa vorbește dl Iancu Dumitrescu-Bârlad, declarând că se asociază la părerea dlui Topciu, citând printre apărătorii creditului pe dl mareșal Averescu, care ca om politic a avut curajul să sprijine și să susțină în toate ocaziile, ideea întăririi creditului, fără a se lăsa condus de interesele electorale ale organizației politice.

Asupra acestei chestiuni a mai luat cuvântul dl Cioflec, afirmând necesitatea de a reîncepe lupta pentru luminarea factorilor de conducere, precum și pentru luminarea opiniei publice pentru salvarea vieții financiare și economice a țării.

Asupra problemei datoriei, a vorbit dl Grigore Coandă, spunând că în urma hotărârii Inaltei Curți de Casație, cu privire la neconstituționalitatea unor articole din Legea Asanării din 19 Aprilie 1932 se încearcă o serie de soluțiuni pentru încurajarea reducerii directe a creanțelor sub forma indirectă a recalculării dobânzilor.

D-sa citează un memoriu primit de la o bancă din provincie asupra acestei probleme. Iată ce cuprinde acest memoriu: Dobânda încassată de instituțiuni, a intrat numai într-o mică măsură în mâna lor. Principalul profitor al acestor dobânzi încassate, așa zise uzurpatoare, a fost Statul. El a preluat din beneficiul instituțiilor de credit 45 la sută, sub diverse forme ca: 22% impozit elementar, 10—15 la sută impozit complementar și 8—15 la sută impozit global luat de la acționari, iar Banca Națională încassa 8—9 jumătate la sută și 7—8 la sută erau cheltuieli de Administrație, chirii, taxe comunale etc. Deci în mâna acționarilor mergea ca venit net numai o treime din dobânda încassată.

Totuși dacă am considera ca echitabilă și constituțională această recalculare a dobânzilor, atunci Statul ar trebui să restituie, cel puțin ceace a încassat în mod direct, iar dacă el nu va putea

face acest lucru, legiuitorul nu poate cere re-
calcularea dobânzilor decât în limitele real în-
cassate de creditor.

Asupra problemei au mai vorbit: dnii Al. Săvulescu, Dim. Stambuliu-Buzău, Ghița Dimitriu-Tecuci, Păscu Maglăsu—Craiova etc.

Dl Virgil Petrescu, directorul Băncii Țării-București relevă unele neîndreptățiri ce se fac comerțului de bancă, în proiectul de lege pentru reglementarea acestui comerț, în cece privește unele stipulațiuni în legătură cu capitalul fixat băncilor pentru a putea funcționa.

D-sa cere ca stipulațiunile acestea să se aplice numai băncilor, cari vor lua ființă după aplicarea noiei legi, întrucât pe baza noiei legi ar fi menite să se desființeze toate băncile mijloicii și mici. D-sa cere respectarea drepturilor câștigate de băncile, cari au o vechime de cel puțin 5 ani, adică băncile cari au dat examenul viabilității lor.

Referitor la cele cerute de dl V. Petrescu, dl Gr. Coandă spune că asociația B. U. R. a în-
toemț din timp, referate detaliate asupra acestor chestiuni, arătând că legea umple un gol de de mult constatat, și care interesează mai mult băncile mijloicii și mici, mai mult de cât le interesează pe cele câteva bănci mari.

În urma discuțiunilor urmate, adunarea a ales o comisie, compusă din dnii Gr. Coandă, Iancu Dimitrescu-Bârlad, Al. Săvulescu, D. Stambuliu-Buzău și V. Petrescu, care va prezenta guvernului, parlamentului și Băncii Naționale a României, memoriile adunării, asupra problemelor discutate.

Dl Președinte încheie desbaterile, făcând apel la solidarizarea tuturor creditorilor, băncilor și a particularilor, fără de cari acțiunea pornită rămâne fără rezultat, spre ruina lor și paguba țării întregi.

Fl. B.

Situația.

Afacerea Scoda. Primele știri lansate au avut efect. Lumea era îngrozită de ele, erau crezute, ca o adevărată catastrofă pentru siguranța și apărarea noastră națională.

Treptat după ce fiecare competent a spus tot cece a fost și cece ar fi trebuit sau ar fi putut să fie, s'a văzut că este vorba de o afacere de miliarde, care suportă sperțuri apreciabile. De 3 săptămâni se chinue îngrijorări de soarta patriei și parchetul militar să stabi-

lească cât sperț s'a dat și cine l-a luat și apoi dacă Selezky a făcut numai spionaj în interesul afacerii sale, sau a făcut și spionaj adevărat. Rezultatul este deocamdată îndoelnic.

Atacul a fost extrem de violent, dar foarte slab în dovezi. Efectul dorit a dat greș, guvernul n'a putut fi răsturnat. În schimb a avut darul de a exaspera până la sinucidere pe generalul S. Popescu.

Bursa și-a avut și ea senzația ei tragică. Agentul oficial Patrullus devenind insolvent a încercat să se sinucidă. Cauza, jucători, cari la început se prezintă cu acoperiri suficiente, și de pe urma cărora apoi agenții slabi de inger se trezesc cu găuri, cari nu se mai pot astupa. Pierde lumea, încrezătoare, sau neglijentă, care având de lucru la bursă nu-și aranjează prompt lichidările.

O altă senzație. Urbanul București, cea mai simpatizată hârtie, care și pe vremea nemților și-a plătit cuponul, a fost greu lovită în ultimele zile. Debitorii sunt și acționari și se agită.

Nu-i destul, că li s'au făcut înlesniri pentru ratele arlerate, nu li destul că s'au suspendat tragerile la sorți scutindu-i de a plăti amortizările, în numerar, pe valoarea nominală a datoriei, și admitându-li-se plata amortizărilor cu scrisuri luate la cursuri scăzute, nu mai vreau să plătească nimic.

Ultimele împrumuturi s'au acordat în 1931. Împrumutătorii cu 10% și-au valorificat scrisurile cu cca 75%, iar cei cu 5% cu cca 50%. Deci azi ei și-ar putea plăti împrumuturile luate cu 60%. În schimb deținătorii de scrisuri de atunci până azi au pierdut 40% din banii lor.

Cu toate acestea tot deținătorii de scrisuri sunt hoții de păgubași.

Suntem în regimul politicii de stânga, linia vremii și a economiei dirijate.

Celelalte valori de bursă, merg pe aceeași urmă a Urbanilor, se macină încet, dar sigur.

București.

REMIZIER

CRONICA

Dividendul Băncii Naționale a României. Banca Națională a României a început să plătească dividendul convenit pe exercitiul anului 1932, încă din 20 Februarie 1933. Pe lângă acoutul de 150 Lei, plătit în luna August 1932 pentru fiecare acțiune se mai plătește încă 210 Lei din care scăzându-se impozitele impuse, mai rămâne 148 Lei neto.

Domnii acționari care n'au încasat accontul din August a. t. vor primi dividendul integral de 258 Lei.

Acordul cu Geneva și situația Băncii Naționale. Guvernul d-lui Vaida-Voevod, a remis în mod oficial Băncii Naționale, adresa sa prin care îl face cunoscut protocolul dela Geneva cerându-i să ia o hotărâre oareșică în chestiunea numirii expertului Genevei pe lângă Banca Națională.

Comitetul de direcție al Băncii Naționale s'a întrunit în ziua de 28 Martie a. c. și a luat în examinare adresa guvernului.

După examinarea adresei, se pare că Banca Națională va accepta numirea unui expert în persoana d-lui Auboin, actualul consilier tehnic și în aceleași condițiuni de funcționare în care D-sa își exercită actualmente atribuțiile.

*

Reclamație împotriva băncii „Leul” Iași. Acum câțiva ani Creditul Industrial, București, a acordat la Iași, ca împrumut, mai multe milioane Lei, micilor industriași și meseriașilor de acolo. Banii au fost distribuiți de Banca „Leul”, iar la scadență urma ca banca susnumită să încasseze banii dela debitori și să-i restituie Creditului Industrial. Banca „Leul” a încasat o mare parte din împrumuturile acordate, dar aceste sume n'au fost remise de Banca „Leul”, Creditului Industrial. În scopul acesta a fost trimis la Iași, dl. Inspector Muncescu, care a luat imediat contact cu debitorii, cari au dovedit că au achitat sumele împrumutate prin arătarea recapiselor de achitare a banilor-chitanțe ce au fost eliberate de suszisa bancă, la scadența datoritiilor.

Inspectorul Muncescu a înaintat un raport la București și n'a rămas la Iași, în așteptarea răspunsului.

După toată probabilitatea, cazul va ajunge și în fața justiției.

Fl. B.

„AMERICANA”

Banca comercianților, industriașilor meseriașilor și agricultorilor s. p. a., în Sibiu.

Active.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1932.		Pasive.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	12.079	—	Capital socia	883.750	—
Reșuni diverse	302.500	—	Fond de pensuni	2.500	—
Împrumuturi cambiale	1.114.808	—	„ l. D. Fetri	5.500	—
Împr. camb. cu acop. ipot.	597.944	—	„ ptentru creanțe dubioase	50.000	—
Împrumuturi în cont-curent	84.050	—	„ de amortisment	9.985	—
Diverși debitori	109.479	—	„ de rezervă	104.431	—
Imobilul institutului și alte realități	1.570.000	—	Depuneri spre fructificare	1.775.954	—
Mobilier	37.250	—	Credite în Cont-Curent	431.360	—
Dobânzi trans. restante	184.08	—	Reescont	727.150	—
Pierdere	4.750	—	Dobânzi transitoare anticipative	17.424	—
			Dividende neridicate	8.834	—
	4.016.868	—		4.016.868	—
Conturi de ordine: Garanții	600.000	—	Conturi de ordine: Div. Garanți	600.000	—

Debit		Contul Profit și Pierderi la 31 Decembrie 1932.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi după Conturi-curente	25.340	—	Dobânzi dela Împ. Camb.	103.266	—
Dobânzi după reescont	55.358	—	Dobânzi dela Împ. ipot.	72.235	—
Impozit	22.712	—	Provizioni	5.852	—
Salarii	79.700	—	Chirii	37.380	—
Spese și taxe comunale	40.373	—	Pierdere	4.750	—
	223.483	—		223.483	—

Președinte: ss. Dr. L. Ionașiu.

Sibiu, la 31 Decembrie 1932.

Șef-contabil: ss. A. Simion.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. D. Sârbu.

ss. N. Dragomir.

ss. D. Papp.

ss. I. Dordea.

Subsemnatul comitet, am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, la 10 Martie 1933.

COMITETUL DE CENSORI:

ss. Micu Adam, președinte.

ss. I. Prișcu.

ss. V. Mihu.

ss. Ioan Chidu.

